Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

*Deze nota bevat naast de naam en contactgegevens van de medewerker ook andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden? **Nee**

Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Van

Datum
16 juni 2026

Referentie

Bijlagen
Kamerbrief Voortgang aanpak cyberweerbaarheid (ter ondertekening)

Intern OCW afgestemd
MBO

Interdepartementaal afgestemd
JenV

Extern OCW afgestemd
Inspectie van het Onderwijs, Vereniging Hogescholen, Universiteiten van Nederland, SURF, NRTO, MBO-raad

nota

Ondertekening Kamerbrief Voortgang aanpak cyberweerbaarheid in het vervolgonderwijs

Aanleiding

Met deze nota wordt uw akkoord gevraagd op de Kamerbrief Voortgang aanpak cyberweerbaarheid in het vervolgonderwijs. Deze brief is de Kamer toegezegd door uw voorganger evenals in uw beleidsbrief.[1] Onderhavige brief beschrijft de stand van de implementatie van de Cyberbeveiligingswet (Cbw) voor het hbo en wo, en de inzet vanuit het mbo en het niet-bekostigd onderwijs op cyberweerbaarheid.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd bijgaande Kamerbrief te accorderen en deze te ondertekenen.

Kernpunten

- De nadere uitwerking van de aanwijzing van bekostigde hogescholen en universiteiten onder de Cbw geschiedt middels de Cyberbeveiligingsregeling hoger onderwijs (nu in internetconsultatie). Beoogde inwerkingtreding is zo snel als mogelijk na inwerkingtreding van de Cbw.
- Belangrijkste onderdelen van de regeling zijn: aanwijzing van instellingen als belangrijke entiteiten, meldplicht en registratieplicht voor instellingen, beoogde aanwijzing van de Inspectie van het Onderwijs als toezichthouder.

- De hogescholen en universiteiten worden in de regeling als 'belangrijke entiteiten' (en daarmee niet als 'essentiële entiteiten') aangewezen, waardoor het lichtere toezichtregime uit de Cbw op hen van toepassing is. Dit omdat de sector vanwege zijn aard niet rechtstreeks valt onder de werking van de Cbw maar vanuit de mogelijkheid die de wet hiertoe biedt (kan-bepaling). Met het oog daarop en op proportionele uitvoeringslasten voor de instellingen, ligt kiezen voor het zwaarste toezichtregime niet voor de hand.
- In verband met de beoogde oprichting van een privaatrechtelijke rechtspersoon door SURF voor het uitvoeren van de wettelijke taak als CSIRT (Computer Incident Response Team bij incidenten en dreigingen), verwacht u na de zomer een voorhangprocedure bij de Kamer te starten. De Comptabiliteitswet vereist dit wanneer sprake is van 'doen oprichten' van een rechtspersoon met een wettelijke taak, wat u in dit geval zou doen. De aanwijzing van het sectorale CSIRT is daarom geen onderdeel van de versie van de regeling in internetconsultatie.

[1] *Kamerstukken II* 2024/25, 31288, nr. 1189

- De latere inwerkingtreding van de zorgplicht (36 maanden na aanwijzing) wordt toegelicht, met nadruk op betrokkenheid van de sector en oog voor uitvoeringslasten bij de uitwerking hiervan.
- Er is € 9 mln. structureel voor cyberveiligheid ter beschikking gesteld aan de instellingen en € 80 mln. tot 2031 voor kennisveiligheid en cyberweerbaarheid (dit laatste ook voor de kennisinstellingen).
- Het mbo wordt niet aangewezen vanwege de nadruk in de NIS2-richtlijn en de Cbw op kritieke onderzoeksactiviteiten. Tot en met 2027 blijven de bestuurlijke afspraken voor het mbo gelden en het voornemen is dat u na 2027 wederom bestuurlijke afspraken maakt met het mbo. Het mbo heeft het voornemen om een cyberweerbaarheidspool te starten, waarmee de afspraken en activiteiten uit het huidige programma worden geborgd. Het mbo zal de verplichtingen uit de Cbw voor de ho-instellingen, als uitgangspunt nemen. SURF blijft het mbo bedienen en ondersteunen.
- Voor het niet-bekostigd onderwijs investeert de NRTO, de brancheorganisatie van de niet-bekostigde instellingen, in maatregelen om de digitale weerbaarheid van haar leden te verhogen.

Toelichting

- De inhoud van de brief is voorgelegd aan de Inspectie van het Onderwijs, SURF, Vereniging Hogescholen, Universiteiten van Nederland, NRTO en de MBO-Raad en hun input is meegenomen. Tevens heeft ambtelijke afstemming met het ministerie van JenV plaatsgevonden.
- De ministeriële regeling kan niet tegelijkertijd met de Cbw in werking treden omdat het te doorlopen proces voor de regeling meer tijd vraagt, o.a. doordat de beoogde aanwijzing van SURFcert als CSIRT een traject langs de Algemene Rekenkamer en voorhang bij beide Kamers vereist.
- Omdat de aanwijzing van hogeronderwijsinstellingen geen verplichting maar een mogelijkheid is (kan-bepaling) geldt de implementatiedeadline vanuit de NIS2-richtlijn waarmee de Cbw wordt geïmplementeerd, niet voor OCW. Desalniettemin spannen we ons ertoe in de tijd tussen inwerkintreding van de wet en onze regeling zo kort mogelijk te laten zijn.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.